

BALVU NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģ. Nr.90009115622, Bērzpils iela 1A, Balvi, Balvu novads, LV-4501
tālrunis +371 64522453, e-pasts: dome@balvi.lv

Balvos

VADĪBAS ZIŅOJUMS

Par Balvu novada pašvaldības 2025.gada pārskatu

Balvu novada pašvaldības 2025.gada pārskats sniedz informāciju par saimnieciskās darbības gadu, sasniegtajiem rezultātiem ekonomiskajā un sociālajā attīstībā, kā arī par pašvaldības darbībām, īstenotajiem projektiem un budžeta līdzekļu izlietojumu pašvaldības funkciju izpildei.

1. Normatīvie akti, kas regulē pašvaldības pamatdarbību

Balvu novada pašvaldības pamatdarbību 2025.gadā regulēja šādi normatīvie akti:

- Pašvaldību likums
- Valsts pārvaldes iekārtas likums
- Eiropas vietējo pašvaldību harta
- Latvijas Republikas Satversme
- Par pašvaldību budžetiem
- Pašvaldības domes deputāta statusa likums
- Pašvaldības domes vēlēšanu likums
- Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likums
- Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums
- Teritorijas attīstības plānošanas likums
- Balvu novada domes 2024.gada 23.maija saistošie noteikumi Nr.10/2024 "Balvu novada pašvaldības nolikums"

2. Pašvaldības galvenās funkcijas

Balvu novada pašvaldība ir vietējā pārvalde, kas ar vēlētas pārstāvniecības - domes - un tās izveidoto institūciju un iestāžu starpniecību nodrošina likumos noteikto funkciju, kā arī šajā likumā paredzētajā kārtībā Ministru kabineta doto uzdevumu un pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses.

0000024000_ZINO_31032026_00; Balvu novada pašvaldības konsolidētais vadības ziņojums

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

Latvijas Republikas Pašvaldību likuma 4.pantā pašvaldībām ir noteiktas autonomās funkcijas, kā galvenās no tām būtu norādāmas:

- organizēt iedzīvotājiem ūdenssaimniecības, siltumapgādes un sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds;
- gādāt par pašvaldības administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, kā arī noteikt teritoriju un būvju uzturēšanas prasības, ciktāl tas saistīts ar sabiedrības drošību, sanitārās tīrības uzturēšanu un pilsētvides ainavas saglabāšanu;
- gādāt par pašvaldības īpašumā esošo ceļu būvniecību, uzturēšanu un pārvaldību;
- gādāt par iedzīvotāju izglītību, tostarp nodrošināt iespēju iegūt obligāto izglītību un gādāt par pirmsskolas izglītības, vidējās izglītības, profesionālās ievirzes izglītības, interešu izglītības un pieaugušo izglītības pieejamību;
- sniegt iedzīvotājiem daudzveidīgu kultūras piedāvājumu un iespēju piedalīties kultūras dzīvē, sekmēt pašvaldības teritorijā esošā kultūras mantojuma saglabāšanu un sniegt atbalstu kultūras norisēm;
- gādāt par iedzīvotāju veselību — īstenot veselīga dzīvesveida veicināšanas pasākumus un organizēt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību;
- veicināt sporta attīstību, tostarp uzturēt un attīstīt pašvaldības sporta bāzes, atbalstīt sportistu un sporta klubu, arī profesionālo sporta klubu, darbību un sniegt atbalstu sporta pasākumu organizēšanai;
- veikt darbu ar jaunatni;
- nodrošināt iedzīvotājiem atbalstu sociālo problēmu risināšanā, kā arī iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus;
- sniegt iedzīvotājiem palīdzību mājokļa jautājumu risināšanā, kā arī veicināt dzīvojamā fonda veidošanu, uzturēšanu un modernizēšanu;
- īstenot bērnu un aizgādībā esošo personu tiesību un interešu aizsardzību;
- sekmēt saimniecisko darbību pašvaldības administratīvajā teritorijā un sniegt tai atbalstu;
- piedalīties sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā, tostarp izveidojot un finansējot pašvaldības policiju;
- saskaņā ar pašvaldības teritorijas plānojumu noteikt zemes izmantošanu un apbūvi;
- nodrošināt ar būvniecības procesu saistīta administratīvā procesa tiesiskumu;
- veikt pasākumus civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanā, ugunsdrošības un ugunsdzēsības jomā;
- veikt citus Pašvaldības likumā noteiktos uzdevumus.

Balvu novada pašvaldība, tās iestādes un struktūrvienības veic likumā “Pašvaldību likums” noteiktās funkcijas, veicinot novada attīstību un iedzīvotāju labklājības līmeņa attīstību.

3. Galvenie notikumi, kas ietekmējuši iestādes darbību pārskata gadā

Balvu novada dome 2025.gada 30.janvārī apstiprināja saistošos noteikumus Nr.4/2025 “Par Balvu novada pašvaldības budžetu 2025.gadam”(protokols Nr.3,1.§). Pašvaldības budžeta apjoms nosaka, kāds finanšu līdzekļu apjoms tai nepieciešams ar likumu noteikto funkciju, uzdevumu un brīvprātīgo iniciatīvu izpildei.

Ņemot vērā Balvu novada domes pieņemtos lēmumus un apstiprinātus projektus, veikti budžeta grozījumi - 2025.gada 26.jūnija domes sēdes lēmums (protokols Nr.14,35.§), 2025.gada

27.novembra domes sēdes lēmums (protokols Nr.26,79).

Pārskata gadā Balvu novada pašvaldība noslēdza aizņēmumu līgumus ar Valsts kasi sekojošiem mērķiem:

- TPF projekta (Nr.6.1.1.3/1/24/A/012) "Uzņēmējdarbības veicināšanai nepieciešamās publiskās infrastruktūras kvalitātes uzlabošana Balvos" īstenošanai.– 68 353 *euro*;
- Projekta "Balvu novada pašvaldības policijas infrastruktūras uzlabošana - jauna operatīvā transportlīdzekļa piegāde" investīciju īstenošanai.– 56 464 *euro*;
- ERAF projekta (Nr.5.1.1.1/2/24/A/015) "Publiskās infrastruktūras uzlabošana uzņēmējdarbības atbalstam Balvos" īstenošanai - 333 290,20 *euro*;
- projekta "Balvu novada Lazdukalna pagasta Skujetnieku ciema Liepu ielas un autoceļa posma Primeņu krustojums – Skujetnieki, divkārtas virsmas apstrāde" īstenošanai – 154 985 *euro*;
- AF projekta (Nr.3.1.2.1.I.0/1/22/I/CFLA/016) "Vides pieejamības nodrošināšana Balvu novada publisko pakalpojumu ēkās" īstenošanai – 219 044 *euro*;
- AF projekta (Nr.3.1.1.6.i.0/1/23/A/CFLA/017) "Bezemisiju transportlīdzekļa iegāde skolēnu pārvadāšanai Balvu novadā" īstenošanai – 190 180 *euro*;
- Prioritārā investīciju projekta "Valsts reģionālā autoceļa P35 Gulbene - Balvi - Viļaka - Krievijas robeža (Vientuļi) posma 17,470 - 32,397 km pārbūve - gājēju/velosipēdistu celiņa apgaismojuma ierīkošana, soliņu un viedo atkritumu urnu uzstādīšana" īstenošanai – 197 839,10 *euro*.

Zemākās darba algas likmes paaugstināšana rada ietekmi uz pašvaldību budžetu saistībā ar pirmsskolas izglītības pedagogu un citu no pašvaldības budžeta finansēto pedagogu darba samaksas nodrošināšanai. Pedagogu algas ļoti strauji mainās, pašvaldībai nepieciešami papildus līdzekļi noteikumu izpildei.

Balvu novada pašvaldības finanses būtiski ietekmē pārskata gadā saņemtie valsts un pašvaldību budžeta transferti, kas ir 54,8% no pašvaldības budžeta, iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi 2025.gadā ir 29% no pašvaldības budžeta, nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi ir 3%, maksas pakalpojumi un pašu ieņēmumi ir 11,6%. Kopumā ieņēmumi salīdzinot ar 2025.gadu palielinājušies par 6 %.

Aizņēmumu atmaksām procentu maksājumi ir samazinājušies par 129 693 *euro*, neskatoties uz pašvaldības īstermiņa aizņēmumu budžeta un finanšu vadību.

2025.gadā ir likvidēta pašvaldības aģentūra "SAN-TEX" un izveidota SIA "Balvu Namsaimnieks" ar 100% pašvaldības kapitālu.

4. Būtiskās pārmaiņas iestādes darbībā

Būtiskākā ietekme uz finanšu rezultātu 2025.gadā ir veikta Centrālās pārvaldes reforma, apvienojot nodaļas un samazinot darbinieku skaitu, reforma veikta 2025.gada rudenī. No 2025.gada 1.decembra ir notikušas izmaiņas kultūras iestāžu tīklā. Ir likvidēta Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centrs, tūrisma organizators pievienots Kultūras pārvaldei, uzņēmējdarbības speciālists – Centrālās pārvaldes nodaļai.

Tika pieņemts domes sēdes lēmums par Rekavas vidusskolas 10.klases un Rugāju vidusskolas 10.klases neatvēršanu 2026.gada 1.septembrī, Baltinavas vidusskolas 10.-12.klašu posma slēgšanu no 2026.gada 1.septembra.

5. Paredzamie notikumi, kas varētu ietekmēt iestādes darbību nākotnē

2025.gadā pašvaldība turpina darbu pie ES fondu plānošanas perioda projektu realizācijas, piesaistot gan aizņēmumu līdzekļus, gan pašvaldības līdzfinansējumu. Pašvaldības attīstība tiek virzīta uz infrastruktūras sakārtošanu un pilnveidošanu, kvalitatīvu pakalpojumu nodrošināšanu iedzīvotājiem, tajā skaitā izglītības sistēmas, kura ir viena no galvenajām novada prioritātēm ir ceļu tīkla sakārtošanu uzņēmējdarbības attīstībai.

Pašvaldības turpmākās attīstības perspektīvas saistītas ar projektu īstenošanu 2025.gadā:

- pašvaldību ceļu tīkla pārbūve visā novada teritorijā;
- nekustamā īpašuma pieslēgšana pie centralizētā ūdensvada un kanalizāciju tīkliem;
- vides pieejamības veicināšana Balvu novada Nodarbinātības Valsts aģentūrā un Balvu novada Sociālajā pārvaldē;
- sociālo mājokļu atjaunošana Balvu novadā;
- meliorāciju sistēmu atjaunošana Balvu novadā;
- infrastruktūra uzņēmējdarbības atbalstam Balvos.

Kopumā plānots piesaistīt investīcijas 3,56 miljonu *euro* apmērā.

6. Informācija par būtiskiem riskiem un neskaidriem apstākļiem, ar kuriem iestāde saskaras

Pārskata gadā būtiskais pašvaldības ietekmes faktors bija kara darbība Ukrainā, kas ietekmē vairākas darbības sfēras. Nav paredzams, kā situācija varētu attīstīties nākotnē, līdz ar to pastāv ekonomikas attīstības nenoteiktība, kā arī pastāv liela nenoteiktība par tās ilgumu. Kara darbība ir ietekmējusi būvniecības izmaksas, materiālu iegādes, degvielas un elektroenerģijas, kurināmā cenas. Cenu sadārdzinājuma dēļ pazeminās iedzīvotāju pirktspēja, kā rezultātā var palielināties sociālo pabalstu izmaksas.

Liels izaicinājums pašvaldībai kā darba devējam ir kvalificēta darba spēka saglabāšana un jaunu speciālistu piesaiste, taču būtisks ir konkurētspējīgs atalgojums.

Būtisks risks pašvaldības darbībai ir biežās izmaiņas valsts izstrādātajos normatīvajos aktos, kas tiek pieņemti novēloti un tas būtiski apgrūtina pašvaldības darbību. Pašvaldības aizņēmumu apjoms ietekmē finansiālo stāvokli.

Izstrādājot pašvaldības budžetu 2026.gadam, ir secinājums, ka pašvaldības ieņēmumu kopums nesedz pašvaldības izdevumus funkciju nodrošināšanai. Ņemot vērā esošas procentu likmes, tas ir nozīmīgs slogs pašvaldības budžetam nākamajiem gadiem. Tiek veiktas darbības izdevumu samazināšanai, pārskatīts nodarbināto skaits iestādēs.

Nopietnu ietekmi rāda iedzīvotāju ienākumu mazināšanās un augsts bezdarba līmenis, iedzīvotāju skaita samazināšanās, bērnu un jauniešu skaita samazināšanās novada izglītības iestādēs. Liels risks ir darbaspējas vecuma cilvēku aizbraukšana no Balvu novada, meklējot darba iespējas lielajās pilsētās vai ārzemēs. Tāpat joprojām saglabājas zema dzimstība, kas nākotnē var apdraudēt pašvaldības funkciju kvalitatīvu izpildi. Demogrāfiskie rādītāji – iedzīvotāju skaits un struktūra – ir ļoti būtiski pašvaldību finanšu izlīdzināšanas aprēķinā. Ņemot vērā, ka šie rādītāji tiek izmantoti kā kritēriji pašvaldību finanšu izlīdzināšanas aprēķināšanā, tad perspektīvā tas var ietekmēt pašvaldībai pieejamo finanšu līdzekļu apjomu.

Ņemot vērā, ka valstī kopumā un arī Balvu novadā strauji pieaug iedzīvotāju skaits, kuriem nepieciešama sociālā aprūpe institūcijā, palielinās pašvaldības budžeta izdevumi sociālo pakalpojumu sniegšanā. Pakalpojuma saņēmēji pārsvarā ir vientuļas personas, kam nav likumīgo apgādnieku, vai tie nav maksātspējīgi. Pieaugot pakalpojuma pieprasījumam, nepieciešami papildus līdzekļus veco ļaužu dzīvojamu māju uzturēšanai un citiem sociālajiem pakalpojumiem, katru gadu sociālās sfēras budžets pieaug par 150-200 tūkstošiem *euro*.

7. Pētniecības darbi un attīstības darbi

2025.gadā ir uzsākts darbs pie Balvu novada kultūras un tūrisma attīstības stratēģijas 2026. – 2030. gadam izstrādes un Par Balvu novada veselīga dzīvesveida un sporta veicināšanas stratēģijas 2026. - 2030 gadam izstrādes.

Pašvaldība regulāri aktualizē Balvu novada attīstības programmas 2022.-2027.gadam Rīcības un investīciju plānu, papildinot ar jauniem projektiem. 2025.gadā turpinās darbs pie novada teritoriālpilnvarotības izstrādes.

8. Finanšu instrumenti un finanšu risku vadība

Pašvaldība 2025.gadā turpināja īstenot ilgtermiņa finanšu vadības, regulāras pašvaldības budžeta izdevumu pārraudzības politiku, tādējādi nodrošinot pašvaldības finanšu resursu pietiekamību noteikto pašvaldības funkciju realizācijai. Tika nodrošināta pašvaldības budžeta un finanšu sistēmas caurskatāmība.

Pašvaldības naudas līdzekļi bija izvietoti Latvijas finanšu institūcijās – trīs komercbankās un Valsts kasē. Pašvaldības vienīgais finanšu kreditors ir Latvijas Republikas Valsts kase, kas kreditē ilgtermiņa un īstermiņa finanšu darījumus atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.

Pašvaldības saistību apjoms uz atskaides perioda beigām sastāda 14,17% no pamatbudžeta ieņēmumiem, kas norāda uz to, ka pašvaldībai ir pietiekama finanšu kapacitāte, lai piesaistītu aizņēmumu līdzekļus novada attīstībai svarīgu un neatliekamu investīcijas projektu līdzfinansēšanai, procentu likmes pieaugums ir skaidrojams ar īstermiņa aizņēmuma budžeta un finanšu vadībai atmaksas uzsākšanu.

Balvu novada pašvaldības darbība, nodrošinot pašvaldības pamatfunkciju izpildi, vēl joprojām ierobežotos budžeta apstākļos, arī turpmāk būs vērsta uz novada iedzīvotāju interešu ievērošanu, lai nesamazinātos viņu ekonomiskās, sociālās un kultūras iespējas. Budžeta līdzekļu iespēju robežās arī turpmāk tiks novirzīti novada attīstības projektiem, tādējādi nodrošinot pasūtījumus komersantiem, kas savukārt nozīmē darba vietas iedzīvotājiem.

Izpilddirektore

Daina Tutīņa

Sinica 29361548